

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.08.2018
Hetkel kehtiv
RT I, 14.07.2018, 4

Kõrgharidusstandard

Vastu võetud 18.12.2008 nr 178

[RT I 2008, 57, 322](#)

jõustumine 01.01.2009

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.12.2009	RT I 2009, 64, 433	31.12.2009
12.08.2010	RT I 2010, 57, 372	21.08.2010
23.12.2010	RT I, 04.01.2011, 2	07.01.2011
30.06.2011	RT I, 05.07.2011, 17	08.07.2011
29.12.2011	RT I, 04.01.2012, 5	07.01.2012, rakendatakse alates 01.01.2012
16.02.2012	RT I, 22.02.2012, 2	25.02.2012, rakendatakse alates 01.01.2012
02.08.2012	RT I, 07.08.2012, 1	27.08.2012, osaliselt 01.01.2013
04.07.2013	RT I, 10.07.2013, 74	13.07.2013, rakendatakse alates 01.07.2013
24.10.2013	RT I, 29.10.2013, 5	01.11.2013
24.07.2014	RT I, 29.07.2014, 7	01.08.2014
29.07.2015	RT I, 31.07.2015, 4	03.08.2015, rakendatakse alates 01.07.2015
18.08.2016	RT I, 23.08.2016, 4	26.08.2016
21.09.2017	RT I, 26.09.2017, 7	29.09.2017, rakendatakse alates 01.07.2017
12.07.2018	RT I, 14.07.2018, 1	01.08.2018

Määrus kehtestatakse [Eesti Vabariigi haridusseaduse](#) § 5 lõike 2 punkti 7 ja § 28 lõike 2¹, [ülikooliseaduse](#) § 21¹ lõike 1 ja [rakenduskõrgkooli seaduse](#) § 12 lõike 1 alusel.
[[RT I, 04.01.2012, 5](#)- jõust. 07.01.2012, rakendatakse alates 01.01.2012]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse ülesanne ja reguleerimisala

(1) Kõrgharidusstandardiga kehtestatakse kõrgharidustasemel toimuvale õppele järgmised ühtsed nõuded:

- 1) õppekavale esitatavad nõuded, sealhulgas ühisõppekavale esitatavad nõuded ning õpingutele ja lõputööle või lõpueksamile esitatavad nõuded;
 - 2) kõrgharidustaseme õpete eesmärgid ja saavutatavad õpiväljundid (lisa 1) ning õppe kogumaht, sealhulgas varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtted;
 - 3) õppejõududele esitatavad üldnõuded ja erinõuete kehtestamise põhimõtted, sealhulgas õppejõudude teaduslikule, pedagoogilisele ja erialasele kvalifikatsioonile esitatavate nõuete kehtestamise põhimõtted;
 - 4) õppevaldkondade, õppesuundade ja õppekavarühmade loetelu, mille aluseks on rahvusvaheline ühtne hariduse liigitus ISCED-F 2013 (*International Standard Classification of Education Fields of Education and Training*, UNESCO; 2013) (lisa 2);
- [[RT I, 23.08.2016, 4](#)- jõust. 26.08.2016]

5) õppekavagrupid, milles konkreetsel õppeasutusel on õigus õpet läbi viia ning vastavaid akadeemilisi kraade ja diplomeid väljastada, ning diplomite ja akadeemiliste kraadide nimetused (lisa 3);
[RT I, 04.01.2012, 5- jõust. 07.01.2012, rakendatakse alates 01.01.2012]

5¹) õppekavagruppide ja õppekavarühmade vastavustabel (lisa 4);
[RT I, 23.08.2016, 4- jõust. 26.08.2016]

(2) Kõrgharidusstandard kehtib kõrgharidustaseme kõikidele astmetele ja õppevormidele, olenemata õppeasutuse õiguslikust seisundist.

(3) Arstiõppele, loomaarstiõppele, proviisoriõppele, hambaarstiõppele, ämmaemandaõppele, õeõppele, arhitektiõppele ja ehitusinseneriõppele ning õpetajakoolitusele kohaldatakse kõrgharidusstandardi sätteid Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud raam nõuetest tulenevate erisustega.

(4) Kõrgharidusstandard on alusdokument kõrghariduse omandamist võimaldavatele õppeasutustele kõrgharidustaseme õppe läbiviimise õiguse andmisel, institutsionaalsel akrediteerimisel ning õppekavagruppide kvaliteedi hindamisel.

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) õppekava – õppe alusdokument, mis määrab kindlaks läbiviidava õppe eesmärgid, sealhulgas oodatavad õpiväljundid, õppe nominaalkestuse ja mahu, õppe alustamise tingimused, õppeainete loetelu ja mahu, lühikirjeldused ning valikuvõimalused ja -tingimused, spetsialiseerumisvõimalused ja õppe lõpetamise tingimused. Õppekava, välja arvatud doktoriõppe õppekava, näeb ette spetsialiseerumise ühele erialale (peaeriala) või mitmele erialale (pea- ja kõrvaleriala);

2) ühisõppekava – õppe alusdokument, mille järgi toimub õpe kahes või enamas kõrghariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses, kes on ühisõppekava ühiselt välja töötanud ja heaks kiitnud. Ühisõppekavale kohaldatakse käesolevas määruses õppekava kohta sätestatud, arvestades ühisõppekava kohta kehtestatud erisustega. Kui osa ühisõppekavast viiakse läbi välisriigi õppeasutuses, peavad ühisõppekava eri riikides läbiviidavad osad vastama vastavate riikide asjaomastele nõuetele;

3) kvalifikatsiooniraamistik – kutse- ja haridustasemete liigitamise vahend omandatud teadmiste ja oskuste tasemetele ning iseseisvuse ja vastutuse ulatusele seatud kriteeriumide alusel. Kutsesüsteemi ja haridussüsteemi liitev ning rahvusvaheliselt võrreldav kvalifikatsiooniraamistik on kinnitatud „Kutseseaduse” lisa 1 „Kvalifikatsiooniraamistik” ning jaguneb kaheksaks tasemeks, kusjuures 1. tase on madalaim ja 8. tase kõrgeim;

4) õpiväljundid (õpitulemused) – õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud, mis on kirjeldatud õppekava, mooduli või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel. Õpiväljundite saavutamist miinimumi ületaval tasemel diferentseerib hindamine. Kõrgharidustaseme õppe lõpetamisel saavutatavad õpiväljundid ning nende seos kvalifikatsiooniraamistikuga on kirjeldatud käesoleva määruse lisa 1 „Kõrgharidustaseme astmete õpiväljundid ning nende seos kvalifikatsiooniraamistikuga”. Kui õppekava näeb ette spetsialiseerumise ühele või mitmele erialale, kirjeldavad õpiväljundid peaerialal või peaerialaga sarnases mahus omandatavatel erialadel saavutatavaid õpiväljundeid;

5) moodul – õppekava sisulise liigendamise ühik, mis koondab õppeained eesmärgistatud kogumiks või koosneb ühest õppeainest. Mooduli mahu ainepunktides määrab õppeasutus;

6) õppejõu pedagoogilised oskused (õpetamispädevus) – teadmiste, oskuste, hoiakute ja isikuomaduste kogum, mida on vaja edukaks õpetamiseks ja õppimisprotsessi toetamiseks ning mis väljendub tööalases tegevuses. Õpetamispädevus hõlmab õppeprotsessi kavandamist, õppe läbiviimist, hindamist ja tagasiside andmist, juhendamist ja retsenseerimist ning õppemetoodilist tegevust.

2. peatükk ÕPPEKAVA

§ 3. Õppekavas määratud õppe maht

(1) Õppekavas määratud õppe mahtu arvestatakse Euroopa ainepunktisüsteemi ainepunktides (edaspidi *ainepunkt*). Üks ainepunkt vastab 26 tunnile tööle, mille üliõpilane on õppeks kulutanud. Õppeaasta maht on 60 ainepunkti, mis on 1560 tundi tööd, mille üliõpilane on õppeks kulutanud.

(2) Ühisõppekava välisriigi õppeasutuses läbiviidavas osas võib rakendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud erinevat õppemahu arvestamise süsteemi.

§ 4. Õppekava ülesehituse põhimõtted

(1) Õppekava koosneb moodulitest, mille ülesehitus võimaldab kõrghariduse esimese ja teise astme õppes üliõpilasel spetsialiseeruda peaerialale ja võib võimaldada valida oma õppekavasse kõrvaleriala või spetsialiseeruda õppekava eesmärgi ja õpiväljundite saavutamiseks peaerialaga sarnases mahus mitmele erialale. Õppekava ülesehitus loob eeldused üliõpilaste mobiilsuse toetamiseks ning varasemate õpingute ja erialase töökogemuse arvestamiseks.

(2) Peaerialale spetsialiseerudes omandab üliõpilane õppeastmele vastavad teadmised, oskused ja hoiakud, mis on eelduseks õppekavas kirjeldatud erialal või erialadel tööle asumiseks ning õpingute jätkamiseks järgmisel

õppeastmel. Peaeriala (sealhulgas lõpetamise nõudeks olev eksam või töö) moodustab vähemalt 50 protsenti üliõpilasele õppekavaga määratud õppe mahust.

(3) Kõrvaleriala omandamisel valib üliõpilane teise eriala peaerialaga samalt või mõnelt teiselt õppesuunalt ning omandab täiendavaid teadmisi ja oskusi kõrvalerialal tööle asumiseks ja õpingute jätkamiseks järgmisel õppeastmel. Kõrvaleriala maht on vähemalt 45 ainepunkti, olenemata sellest, kas kõrvaleriala omandatakse ühe või mitme õppeastme läbimise jooksul.

§ 5. Õppetöö ja õppekeel

(1) Õppetöö toimub kontaktõppe, praktika ja iseseisva tööna.

(2) Kontaktõpe on õpiväljundite saavutamiseks korraldatav loeng, seminar, praktikum, laboratoorne töö, individuaaltund või muul õppeasutuse määratud viisil toimuv õppetöö, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele. Kontaktõpe toimub õppekeskkonnas (sealhulgas e-õppes), milles osalevad nii üliõpilane kui õppejõud.

(3) Praktika on õpiväljundite saavutamiseks korraldatav sihipärane tegevus, mis on suunatud õpitud teadmiste ja oskuste rakendamisele töökeskkonnas õppeasutuse määratud vormis ning juhendaja juhendamisel.

(4) Iseseisev töö on õpiväljundite saavutamiseks vajalike teadmiste omandamine iseseisvalt vastavalt õppejõu antud ülesannetele.

(5) Õppekeel on õppetöö läbiviimise keel, mille kasutamise oskus võimaldab saavutada käesoleva määruse lisas 1 kirjeldatud kõrgharidustaseme astmete õpiväljundeid. Õppekeel, doktoriõppe õppekaval vajaduse korral õppekeeled, ning õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled määratakse õppekavas.
[RT I, 07.08.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 6. Õppekavale ja õppetöö kvaliteedile esitatavad nõuded

(1) Õppekava on kooskõlas õppeasutuse tegevussuundadega, mis tulenevad õppeasutuse arengukavast, põhikirjast või põhimäärusest. Õppekava aitab kaasa õppeasutuse missiooni täitmisele ja eesmärkide saavutamisele ning arvestab tööturu ja sihtgrupi vajadusi.

(2) Õppekavad ja õppetöö läbiviimine on kooskõlas õppeasutuse sisemiste kvaliteedistandardite ning siseriiklike ja rahvusvaheliste kvaliteedinõuete ning -kokkulepetega.

(3) Õppekava eesmärgid ja õpiväljundid on võrdväärsed ja võrreldavad käesoleva määruse lisas 1 kirjeldatud kõrgharidustaseme astmete õpiväljunditega, vastavad kutseala reguleerivate rahvusvaheliste õigusaktide nõuetele ja suundumustele ning kutsestandardi olemasolul arvestavad selles kirjeldatud teadmiste ja oskuste omandamist ja rakendamist.

(4) Õppekava eesmärgid ja õpiväljundid on sõnastatud nii, et nende alusel on võimalik hinnata õppekava lõpetaja teadmisi ja oskusi.

(5) Õppekava nimetus ja ülesehitus on kooskõlas ning kasutatavad õppemeetodid ja õppetöö läbiviimine, sealhulgas iseseisva töö ja praktika maht, toetavad õppekava eesmärkide saavutamist.

(6) Õppekavas kirjeldatud praktika suunab üliõpilasi efektiivseid töömeetodeid omandama ja rakendama.

(7) Õpingute läbiviimine vastab nõuetele, kui:

1) õppetööks on olemas korralised õppejõud ja teadustöötajad, kes vastavad õigusaktides kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ning kelle arv on nende ülesannetest, läbiviidava õppe- ja teadustöö mahust ning juhendatavate üliõpilaste arvust tulenevalt piisav, et õppekava eesmärgid ja õpiväljundeid saavutada;

2) konkreetse õppeaines õppetööd läbiviival õppejõul (sealhulgas külalisõppejõul) või teadustöötajal on selleks vajalik õpetamispädevus ning tema kvalifikatsioon toetab õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist;

3) õppetööd läbiviivad korralised õppejõud ja teadustöötajad on läbinud nõuetekohaselt atesteerimise, saanud oma tegevuse kohta regulaarselt tagasisidet ning nad on regulaarselt täiendanud oma pedagoogilisi oskusi;

4) õppetööks ning doktoriõppega seotud teadus- ja arendustegevuseks on olemas vajalikud ruumid (auditooriumid, laboratooriumid, seminariruumid ja raamatukogu), mille sisustus ja varustatus on küllaldane ja kaasaegne õppekavade eesmärkide saavutamiseks ning mille seisund vastab õigusaktides sätestatud tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

5) õppetööks ning doktoriõppega seotud teadus- ja arendustegevuseks vajalikud infotehnoloogilised vahendid ning side siseriiklike ja rahvusvaheliste infovõrkudega on kättesaadavad ning õppekavas olevate õppeainete omandamiseks on olemas vajalikud infokandjad;

6) on olemas tugistruktuur, mis toetab õppejõudude tööd (sealhulgas vajalike töötingimuste loomist), ning üliõpilastele suunatud tugisüsteemid (sealhulgas õpi- ja karjäärinõustamise ning varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel nõustamise teenuse osutamiseks);

7) õppetöö läbiviimiseks ning doktoriõppega seotud teadus- ja arendustegevuseks on olemas finantseerimisallikad ning nende hankimist toetav strateegia.

(8) Õppekava kantakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras riigi andmekogusse „Eesti Hariduse Infosüsteem”.

3. peatükk

ÜHTSED NÕUDED KÕRGHARIDUSTASEME ÕPETELE

§ 7. Bakalaureuseõpe

(1) Bakalaureuseõpe on kõrghariduse esimese astme õpe, mille kestel üliõpilane süvendab oma üldhariduslikke teadmisi, omandab eriala alusteadmisi ja -oskusi ning magistriõppeks ja töö alustamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

(2) Bakalaureuseõppes moodustab bakalaureuseksam või bakalaureusetöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 5 ainepunkti.

(3) Bakalaureuseõppes nähakse ette praktika, mis on vajalik õpiväljundite saavutamiseks ja mille maht määratakse õppekavas.

(4) Bakalaureuseõppe alustamise tingimus on keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon.

(5) Bakalaureuseõppe nominaalkestus on 3 kuni 4 aastat ja õppekavas määratud õppe maht 180 kuni 240 ainepunkti.

(6) Bakalaureuseõpe lõpeb bakalaureuseksami sooritamise või bakalaureusetöö kaitsmisega.

(7) Bakalaureuseõppe lõpetanud isikule annab ülikool diplomi õppekava täitmise ja bakalaureusekraadi andmise kohta, akadeemilise õiendi ning juhul, kui õppeasutus on otsustanud, et ingliskeelne akadeemiline õiend (*Diploma Supplement*) väljastatakse ainult isiku taotlusel, vastava taotluse esitamisel ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(8) Ühisõppekava täies mahus täitnud isikule väljastavad ühisõppekava koostöölepingus kokkulepitud õppeasutused vastavalt „Ülikooliseaduse” § 13 lõigetele 1³ või 1⁴ ühisdiplomi või diplomi õppekava täitmise ja antud kvalifikatsiooni kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(9) Bakalaureuseõppe lõpetanud isikul on õigus jätkata õpinguid magistriõppes õppeasutuse nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras.

§ 8. Rakenduskõrgharidusõpe

(1) Rakenduskõrgharidusõpe on kõrghariduse esimese astme õpe, mille kestel üliõpilane omandab kindlal kutsealal töötamiseks või magistriõppes edasiõppimiseks vajalikud pädevused.

(2) Rakenduskõrgharidusõppes moodustab lõpueksam või lõputöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 5 ainepunkti.

(3) Rakenduskõrgharidusõppes moodustab praktika õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 15 protsenti.

(4) Rakenduskõrgharidusõppe alustamise tingimus on keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon.

(5) Rakenduskõrgharidusõppe nominaalkestus on 3 kuni 4 aastat ja õppekavas määratud õppe maht 180 kuni 240 ainepunkti.

(6) Rakenduskõrgharidusõpe lõpeb lõpueksami sooritamise või lõputöö kaitsmisega.

(7) Rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud isikule annab õppeasutus diplomi õppekava täitmise kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(8) Ühisõppekava täies mahus täitnud isikule annavad ühisõppekava koostöölepingus kokkulepitud õppeasutused vastavalt „Ülikooliseaduse” § 13 lõigetele 1³ või 1⁴ või „Rakenduskõrgkooli seaduse” § 19 lõigetele 2⁵ või 2⁶ ühisdiplomi või diplomi õppekava täitmise ja antud kvalifikatsiooni kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(9) Rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud isikul on õigus jätkata õpinguid magistriõppes õppeasutuse nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras.

§ 9. Magistriõpe

(1) Magistriõpe on kõrghariduse teise astme õpe, mille kestel üliõpilane süvendab erialateadmisi ja -oskusi ning omandab iseseisvaks tööks ja doktoriõppeks vajalikke teadmisi ja oskusi.

(2) Magistriõppes moodustab magistrieksam või magistritöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 15 ainepunkti.

(3) Magistriõppes nähakse ette praktika, mis on vajalik õpiväljundite saavutamiseks ja mille maht määratakse õppekavas.

(4) Magistriõppe alustamise tingimus on bakalaureusekraad, rakenduskõrghariduse õppekava alusel omandatud kõrgharidus või nendele vastav kvalifikatsioon.

(5) [Kehtetu -RT I, 29.07.2014, 7- jõust. 01.08.2014]

(6) [Kehtetu -RT I, 29.07.2014, 7- jõust. 01.08.2014]

(7) Magistriõppe nominaalkestus on 1 kuni 2 aastat ja õppekavas määratud õppe maht 60 kuni 120 ainepunkti.

(8) Nii bakalaureuseõppe ja magistriõppe kui ka rakenduskõrgharidusõppe ja magistriõppe nominaalkestus kokku on vähemalt 5 aastat ja õppekavas määratud õppe maht 300 ainepunkti.

(9) Magistriõpe lõpeb magistritöö kaitsmise või magistrieksami sooritamisega.

(10) Magistriõppe lõpetanud isikule annab õppeasutus diplomi õppekava täitmise ja magistrikraadi andmise kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(11) Ühisõppekava täies mahus täitnud isikule annavad ühisõppekava koostöölepingus kokkulepitud õppeasutused vastavalt „Ülikooliseaduse” § 13 lõigetele 1³ või 1⁴ ühisdiplomi või diplomi õppekava täitmise ja antud kvalifikatsiooni kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(12) Magistriõppe lõpetanud isikul on õigus jätkata õpinguid doktoriõppes ülikooli nõukogu kehtestatud korras.

§ 10. Doktoriõpe

(1) Doktoriõpe on kõrghariduse kõrgeima astme õpe, mille kestel üliõpilane omandab iseseisvaks teadus-, arendus- või kutsealaseks loometööks vajalikud teadmised ja oskused.

(2) Doktoriõpe koosneb õppetööst ja ulatuslikust teadus- ja arendustegevusest või muust loometööst.

(3) Doktoriõppes moodustab teadus- ja arendustegevus või muu loometöö (sealhulgas doktoritöö) õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 70 protsenti. Doktoritöö on iseseisev teaduslik uurimus, milles on esitatud vastava teadusvaldkonna olulise probleemi uudne lahendus, või loometöö.

(4) Doktoriõpe toimub ülikoolis.

(5) Doktoriõppe alustamise tingimus on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(6) Doktoriõppe nominaalkestus on 3 kuni 4 aastat ja õppekavas määratud õppe maht 180 kuni 240 ainepunkti.

(7) Vähemalt 85 protsenti doktoriõppe õppekavas määratud õppeainete mahust õpetavad vastavas õppevaldkonnas teadus- ja arendustööl aktiivsed doktorikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga õppejõud või kunstialadel rahvusvaheliselt kõrgel tasemel tunnustatud loovisikud.

(8) Doktoriõpe lõpeb doktoritöö kaitsmisega.

(9) Doktoriõppe lõpetanud isikule annab ülikool diplomi õppekava täitmise ja doktorikraadi andmise kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

(10) Ühisõppekava täies mahus täitnud isikule annavad ühisõppekava koostöölepingus kokkulepitud õppeasutused vastavalt „Ülikooliseaduse” § 13 lõigetele 1³ või 1⁴ ühisdiplomi või diplomi õppekava täitmise ja antud kvalifikatsiooni kohta, akadeemilise õiendi ja ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*).

4. peatükk

VARASEMATE ÕPINGUTE JA TÖÖKOGEMUSE ARVESTAMISE PÕHIMÕTTED

§ 11. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise eesmärk

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise eesmärk on:

- 1) suurendada isikute, sealhulgas erivajadusega isikute hariduslikku ja tööalast mobiilsust ning avardada elukestva õppe võimalusi;
- 2) võimaldada haridustasemetest koosnevas haridussüsteemis õppimise (formaalharidus), muu organiseeritud õppetegevuse (mitteformaalne haridus) ja erialase töökogemuse kaudu ning igapäevase tegevuse ja vaba aja raames õppimise (informaalne haridus) tulemusi lugeda samaväärseks käesoleva määruse § 12 lõike 3 punktis 1 nimetatud vastuvõtutingimuste täitmise või õppekava läbimisel saavutatavate õpiväljunditega;
- 3) võimaldada õppeasutusel paindlikult reageerida tööturul toimuvatele muudatustele ning tööjõuvajaduse muutumisele.

§ 12. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise üldpõhimõtted

(1) Õppeasutus kehtestab vastavalt „Ülikooliseaduse” § 14 lõike 3 punktile 4¹ või „Rakenduskõrgkooli seaduse” § 9 lõike 4 punktile 5¹ üliõpilaste varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tingimused ja korra.

(2) Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tingimuste ja korra kehtestamisel ning selle alusel taotluse esitamisel, taotluse hindamisel, arvestamise otsuse tegemisel ning selle vaidlustamisel lähtutakse „Haldusmenetluse seaduses” ja käesolevas määruses toodud põhimõtetest ning õigusaktides ettenähtud ja õppeasutuses kehtestatud kvaliteedinõuetest.

(3) Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist võib lõike 1 alusel kehtestatud tingimustel ja korras rakendada:

- 1) õppeasutuse kehtestatud vastuvõtutingimuste täitmiseks;
- 2) õppekava täitmisel eelnevalt omandatud ainepunktide ülekandmiseks;
- 3) varasemate õpingute või töökogemuse arvestamisel ainepunktideks.

(4) Varasemate õpingute ja töökogemuse hindamist ning arvestamist ei kohaldata käesoleva määruse § 7 lõikes 2, § 8 lõikes 2 ja § 9 lõikes 2 nimetatud lõpetamise nõuete täitmisele.

(5) Õppeasutus:

- 1) teavitab üliõpilasi varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks kehtestatud tingimustest ja korrast, sealhulgas tähtaegadest ja hindamisega seotud kuludest, mida kannab üliõpilane, ning tulemuste vaidlustamise võimalustest;
- 2) tagab varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise taotlejale vajaliku informatsiooni ning juhendamise- ja nõustamisteenuse kättesaadavuse;
- 3) tagab varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise protseduuri ühetaolisuse ja hindamist läbiviivate isikute kompetentsuse ja erapooletuse tulemuse suhtes;
- 4) loob võimalused hindajate osalemiseks täienduskoolituses ning koostöövõrgustikus;
- 5) korraldab koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks tugisüsteemide, sealhulgas nõustamissüsteemi ja hindajate koostöövõrgustiku loomise.

§ 13. Varasemate õpingute ja töökogemuse tõendamise ja hindamise põhimõtted

(1) Varasemaid õpinguid tõendatakse vastava diplomi, tunnistuse või muu haridust tõendava dokumendiga.

(2) Erialase töökogemuse kaudu ning igapäevase tegevuse ja vaba aja raames toimunud õppimist tõendatakse viitega valminud töödele ja nende esitluse, näidiste mapi, kutsetunnistuse, töölepingu või ametisse nimetamise käskkirja koopia või muude dokumentaalsete tõenditega. Töökogemuse tõendamisel lisatakse taotlusele erialase töökogemuse kirjeldus ning enesehinnang.

(3) Õppeasutuse nõukogul on lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatule õigus kehtestada tõendamisele täiendavaid nõudeid.

(4) Õppeasutusel on õigus vajadusel isiku varasemate õpingute või erialase töökogemuse hindamiseks anda isikule praktilisi ülesandeid, vestelda isikuga või hinnata isiku teadmisi ja oskusi muul viisil.

5. peatükk

ÕPPEJÕUD

§ 14. Õppejõudude erinõuete kehtestamise põhimõtted

(1) Õppeasutus lähtub õppejõududele miinimumnõuete kehtestamisel käesolevas peatükis sätestatud nõuetest ning võib juhul, kui see on vajalik õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks, kehtestada käesolevas peatükis kehtestatud nõuetest kõrgemaid nõudeid.

(2) Õppeasutus võib põhjendatud juhul lisaks käesolevas peatükis sätestatud nõuetele kehtestada doktorikraadi eeldaval ametikohal nõuetele vastavaks kvalifikatsiooniks kvalifikatsiooniraamistiku 8. tasemel antud kutse.

§ 15. Professor

(1) Ülikooli professori ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning vähemalt 5-aastase aktiivse teadus- ja arendustegevuse või muu loometegevuse kogemusega oma eriala rahvusvaheliselt tunnustatud asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgkooli professori ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning vähemalt 5-aastase aktiivse uurimis- ja arendustegevuse või muu loometegevuse kogemusega oma kutseala tunnustatud asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(3) Ülikooli ja rakenduskõrgkooli professori ametikohale kunstialadel vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning vähemalt 5-aastase aktiivse loometegevuse kogemusega rahvusvaheliselt tunnustatud loomeisik, kellel on vähemalt magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(4) Ülikooli professori ametikohale kandideerimisel, välja arvatud juhul, kui isik ei ole varem professorina töötanud, ning välja arvatud kunstialade professori ametikohale kandideerimisel, peab kandideerija juhendamisel olema viimase viie aasta jooksul kaitstud vähemalt üks doktoritöö.

§ 16. Dotsent

(1) Ülikooli dotsendi ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning vähemalt 5-aastase teadus- ja arendustegevuse või muu loometegevuse kogemusega oma eriala tunnustatud asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgkooli dotsendi ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning vähemalt 5-aastase oma kutseala töökogemuse ning uurimis- ja arendustegevuse või muu loometegevuse kogemusega oma kutseala tunnustatud asjatundja, kellel on teaduskraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(3) Ülikooli ja rakenduskõrgkooli dotsendi ametikohale kunstialadel vastab pedagoogiliste oskuste ja kogemuse, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemuse ning loometegevuse kogemusega tunnustatud loomeisik, kellel on vähemalt magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

§ 17. Lektor

(1) Ülikooli lektori ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ning oma eriala teadus- ja arendustegevuse või muu loometegevuse kogemusega isik, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgkooli lektori ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ning oma kutseala töökogemusega isik, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

§ 18. Assistent

(1) Ülikooli assistendi ametikohale vastab isik, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgkooli assistendi ametikohale vastab oma kutseala töökogemusega isik, kellel on vähemalt bakalaureusekraad, rakenduskõrgharidusõppe õppekava täitmist tõendav diplom või nendele vastav kvalifikatsioon.

§ 19. Õpetaja

(1) Ülikooli õpetaja ametikohale vastab isik, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgkooli õpetaja ametikohale vastab isik, kellel on kõrgharidus.

(3) Rakenduskõrgharidusõppe õppekava praktilisi erialaaineid võivad õpetada keskharidusega spetsialistid, kellel on vähemalt 3-aastane erialase töö kogemus. Praktiliste erialaainete õpetaja ametinimetust võib olla instruktor.

§ 20. Teadustöötaja

(1) Õppeasutuse liikmeskonda kuuluv teadustöötaja võib oma ametinimetust kasutades täita õppejõu ülesandeid.

(2) Õppeasutuse liikmeskonda mittekuuluvad teadustöötajad ja teised nõutavat kvalifikatsiooni omavad isikud osalevad magistri- ja doktoriõppe läbiviimises ülikooli nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras.

§ 21. Külalisõppejõud

Õppekava eesmärkide ja oodatavate õpiväljundite saavutamise eesmärgil võib õppeasutus õppetöö läbiviimisse väljastpoolt õppeasutust kaasata külalisõppejõududena teadlasi või teisi silmapaistvaid loovisikuid või oma eriala silmapaistvaid praktikuid, kes ei pea vastama §-des 15–19 sätestatud nõuetele.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 22. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2009. a.

§ 23. Üleminek

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist esitatud õppekava avamise taotluste, koolitusloa taotluste ja akrediteerimistaotluste menetlemisele kohaldatakse taotluse esitamise hetkel kehtinud tingimusi ja korda.

(2) Õppeasutused viivad oma õppekavad käesoleva määruse § 2 punktidega 3 ja 4, §-ga 5 ning §-s 3, § 4 lõigetes 2 ja 3, § 7 lõigetes 2 ja 5, § 8 lõigetes 2 ja 5, § 9 lõigetes 2, 7 ja 8 ning § 10 lõikes 6 nimetatud õppe mahu nõuetega kooskõlla 1. septembriks 2009. a.

(3) Õppeasutused viivad oma õppekavad käesoleva määruse § 7 lõikega 3 ja § 9 lõikega 3 kooskõlla 1. septembriks 2010. a.

(4) Käesolevas määruses esitatud nõudeid õppejõudude kohta kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009. a toimuvatele õppejõudude valimistele.

(5) Õppeasutused viivad oma õppekavad käesoleva määruse § 5 lõikega 5 kooskõlla 2013/2014. õppeaasta alguseks.

[RT I, 07.08.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 24. Erisused määruse rakendamisel kuni 31. augustini 2009. a

Kuni 31. augustini 2009. a ei rakendata õppekavadele Euroopa ainepunktisüsteemi ning käesolevat määrust kohaldatakse õppekavadele järgmiste erisustega:

- 1) üks ainepunkt vastab 40 tunnile ehk ühele õppenädalale üliõpilase poolt õppeks kulutatud tööle. Õppeaasta maht on 40 ainepunkti;
- 2) kõrvaleriala moodustab vähemalt 30 ainepunkti või juhul, kui kõrvaleriala omandatakse mitme õppeastme läbimise jooksul, vähemalt 30 ainepunkti õppekavades määratud õppe mahust;
- 3) bakalaureuseõppes moodustab bakalaureuseksam või bakalaureusetöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 3 ainepunkti;
- 4) bakalaureuseõppes moodustab õppekavas määratud õppe maht 120 kuni 160 ainepunkti;
- 5) rakenduskõrgharidusõppes moodustab lõpueksam või lõputöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 3 ainepunkti;
- 6) rakenduskõrgharidusõppe õppekavas määratud õppe maht on 120 kuni 160 ainepunkti;
- 7) magistriõppes moodustab magistrieksam või magistritöö õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 10 ainepunkti;
- 8) magistriõppe õppekavas määratud õppe maht on 40 kuni 80 ainepunkti;
- 9) nii bakalaureuseõppe ja magistriõppe kui ka rakenduskõrgharidusõppe ja magistriõppe õppekavas määratud õppe maht on kokku 200 ainepunkti;
- 10) doktoriõppe õppekavas määratud õppe maht on 120 kuni 160 ainepunkti.

§ 25. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

[Lisa 1](#) Kõrgharidustaseme astmete õpiväljundid ning nende seos kvalifikatsiooniraamistikuga

[Lisa 2](#) Õppevaldkondade, õppesuundade ja õppekavarühmade loetelu
[RT I, 23.08.2016, 4- jõust. 26.08.2016]

[Lisa 3](#) Õppekavagrupid, nendes kõrgharidustaseme õpet läbiviivad õppeasutused ning nende antavate diplomite ja akadeemiliste kraadide nimetuste loetelu
[RT I, 14.07.2018, 1- jõust. 01.08.2018]

[Lisa 4](#) Õppekavagruppide ja õppekavarühmade vastavustabel
[RT I, 23.08.2016, 4- jõust. 26.08.2016]